

CYNGOR CYMUNED LLANWENDA

COFNODION TACHWEDD 2025

DYDDIAD	Nos Fercher, 19eg Tachwedd, 2025
AMSER	7.00pm
LLEOLIAD	Canolfan Cae'r Gors, Rhosgadfan

PRESENOLDEB

ENW	Cyf.	SWYDDOGAETH	PRESENNOL/ABSENNOL/ YMDDIHEURO
Dyfan Thomas	DT	Cadeirydd	Ymddiheuro
Gwilym V Thomas	GVT	Aelod o'r Cyngor	Presennol
Michelle Williams	MS	Aelod o'r Cyngor	Presennol
Nerys Evans	NE	Aelod o'r Cyngor	Presennol
Jason Hunt	JH	Aelod o'r Cyngor	Presennol
Gwilym Ll Williams	GLW	Aelod o'r Cyngor	Presennol
Tom Ellis	TE	Aelod o'r Cyngor	Ymddiheuro
Adam S Roberts	ASR	Aelod o'r Cyngor-Cadeirio yn absenoldeb DT	Presennol
Arwyn Roberts	AR	Cynghorydd Ward Tryfan	Presennol
Huw Rowlands	HR	Cynghorydd Ward Llanwnda	Presennol
Nia Gruffydd	NG	Aelod o'r Cyngor	Presennol
Aeron M.Jones	AMJ	Aelod o'r Cyngor	Ymddiheuro
Avril Evans	AE	Clerc	Presennol

1.	CROESO A DATGANIADAU BUDDIANT Croesawyd pawb i'r cyfarfod gan yr Is-gadeirydd Gofynnwyd i unrhyw aelod ddatgan unrhyw fuddiant ychwanegol i'r hyn sydd ar y rhestr flynyddol.	
	PWYNT GWEITHREDU: DIM	
2.	Cofnodion Cyfarfod 15.10.25 a Chofnodion Cyfarfod Brys Tachwedd 7fed Cyflwynwyd y cofnodion diweddara, ac fe'u cymeradwywyd yn unfrydol.	
3.	PWYNT GWEITHREDU: DIM	
4.	Pwyntiau Gweithredu Cyflwynwyd y Pwyntiau Gweithredu diweddara. Roedd diweddariadau i'w cael yn y gofrestr pwyntiau gweithredu oedd wedi'i danfon yn rhan o'r papurau. <ul style="list-style-type: none"> Siec cyflog y cyn Clerc (rhif 101801 gwerth £568.66) - Eglurodd AR fod y siec yn parhau gyda'r teulu a'i fod wedi derbyn cais i newid yr enw arni gan fod cyfrif banc y cyn Clerc wedi ei gau. Eglurwyd ei fod yn bosibl newid i enw ysgutor yr ewyllys, ond fod angen derbyn llythyr cadarnhad, yn ogystal á dychwelwyd y siec wreiddiol (sydd wedi rhedeg allan, dyddiedig 26/03/25). Nodwyd nad ydi wedi derbyn dim gan y teulu eto. Cytunwyd felly fod y Cyngor Cymuned yn parhau i gadw'r arian hyd nes bod y teulu yn darparu'r dystiolaeth briodol. Diweddariad ar y wefan - DT yn absennol i adrodd	

	<ul style="list-style-type: none"> • Biniau halen - GVT wedi derbyn rhestr gyflawn o finiau yn yr ardal, yn ogystal á chadarnhad eu bod wedi eu llenwi. Rhestr wedi ei gyflwyno i'r Clerc. Cais gan AR i dderbyn copi ar gyfer ei gyflwyno i Gyngor Gwynedd a gwirio nad oes unrhyw finiau ar goll oddi ar y rhestr. Ymholodd HR pwy fyddai'n gyfrifol am adrodd pan fydd angen ail lenwi'r biniau yn ystod y gaeaf. Nodwyd mai cyfrifoldeb y bobl sy'n eu defnyddio ydi adrodd wrth Gyngor Gwynedd. • DT i drefnu i gyfarfod GVT a GLW i gysylltu eu cyfeiriadau e-byst newydd - Nododd GLW nad oedd DT wedi bod mewn cysylltiad. DT yn absennol i adrodd. Parhau ar y cynllun. • Gwaith ail-osod copings mynwent Cefnfaes - Ceri Jones wedi cynnig amcan bris o £5,400 (wedi ei rannu gydag aelodau cyn y cyfarfod). - Nodwyd fod disgwyl derbyn 3 amcan bris am wariant sylweddol, fodd bynnag, o ystyried pa mor anodd roedd dod o hyd i rywun yn gallu a fodlon gwneud y gwaith, penderfynwyd ei dderbyn. Clerc i gysylltu gyda Ceri. • Tyrchod daear Mynwent Cefnfaes - Nodwyd fod SL wedi gosod 24 trap erbyn 17/11, gyda 2 dwrch mawr wedi eu dal. Mynegodd sawl aelod fod y fynwent edrych yn daclus. Adroddodd y Clerc y byddai SL yn codi'r trapiau ar 5ed o Ragfyr erbyn bydd pobl yn rhoi blodau/tyrch Nadolig ar y beddi. Bydd SL yn parhau i fonitro'r sefyllfa, gan anfonebu mis lonawr (£90 am osod y trapiau, ac £20 yr un wedyn am bob twrch wedi eu dal). Derbyniodd pawb y pris. • Lein Bryngwyn - gwaith wedi ei gwblhau ac anfoneb wedi ei dderbyn. Mynegodd sawl aelod fod y pris i'w weld yn uchel o ystyried fod trefniant wedi ei gytuno mai ond 50% roedd y Cyngor Cymuned am ei dalu. Nodwyd hefyd fod yr anfoneb a dderbyniwyd yn rhy syml o lawer, a bod angen derbyn yr anfoneb lawn, am y pris gwreiddiol, fel i gadarnhau canran y Cyngor, ac i allu adhawlio TAW. Cytunwyd fod y Clerc yn ysgrifennu at Mr Jones yn gofyn am y wybodaeth. • Adroddiad Bioamrywiaeth- drafft cyntaf wedi ei gyflwyno i aelodau - Pawb yn hapus gyda'r adroddiad. Awgrymwyd fod angen cynnwys amcanion. Cytunwyd mai prif amcan y Cyngor fyddai i addysgu ein hunain yn well ar faterion sy'n ymwneud á bioamrywiaeth, gan fod yn agored i gyfleoedd hyfforddiant, yn ogystal á ymchwilio i grantiau i wneud yr ardaloedd yn fwy gwydn. Clerc i ailddrafftio'r adroddiad, gydag aelodau wedi cytuno i'w gymeradwyo drwy e-bost o ystyried fod angen ei gyflwyno dyn diwedd y flwyddyn, a dim cyfarfod rwan hyd nes fis lonawr. Awgrymodd AR fod yr adroddiad yn cael ei gyflwyno i'w adolygu yn y cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol o hyn ymlaen. Cytunodd bawb. • Mandad banc - wedi ei gwblhau erbyn hyn, ond fod angen arwyddo dogfennau i ganiatáu newid cyfeiriad, fel bod popeth wedi ei gyfeirio at y Clerc newydd. Yn absenoldeb DT, AME am ymweld ag ef pan yn gyfleus i arwyddo'r dogfennau. 	
5.	<p>PWYNT GWEITHREDU:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyflwyno copi o restr biniau halen i Gyngor Gwynedd. • Derbyn pris Ceri Jones am waith ail osod copings Mynwent Cefnfaes. • Cysylltu gyda SL i gadarnhau derbyn pris dal tyrchod. 	<p>AR</p> <p>AE</p> <p>AE</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Ysgrifennu llythyr at Mr D Jones yn gofyn i weld yr anfoneb lawn. • Ail ddrafftio'r Adroddiad Bioamrywiaeth, a'i rannu i'w gymeradwyo cyn ei gyflwyno yn swyddogol. 	AE
6.	<p>Materion Ariannol</p> <p>Cyfri Cadw: Cyfri Siec:</p> <p>Anfonebau/Taliadau: Sieciau: Cyflog/costau clercc (Avril) Hydref 2025 (£616.00)</p> <p>Tanysgrifiad trwyddedau IONOS d/o Dyfan Thomas (£7.20, £12.10, £9.72)</p> <p>Ifan Williams – cytundeb torri gwair mynwent. Siec wreiddiol (rhif 101768) wedi mynd ar goll rhwng y post a'r banc, felly wedi gorfod ei chanslo. Cais gan Ifan, o ystyried fod y banc agosaf yn bell, i greu dwy siec, fel bod y swm yn llai 'na £5,000 ac felly gellid ei bancio drwy dynnu llun ar ei ffon. Aelodau wedi cytuno. 2 siec wedi eu paratoi, siec 101775 am £3,000, a siec 101776 am £2,088.00</p> <p>D W Jones – gwaith ffensio Lein Bryngwyn</p> <p>Un Llais Cymru-infois 10140 – hyfforddiant HR</p> <p>Un Llais Cymru 10206 – hyfforddiant DT</p> <p>Golwg- hysbyseb swydd</p> <p>Taliadau ar-lein: NEST – pensiwn misol HSBC – ffioedd banc</p> <p>Incwm: DIM</p>	<p>£51,476.48</p> <p>£14,604.40</p> <p>£616.00</p> <p>£29.02</p> <p>£5,088.00</p> <p>£1,860.00</p> <p>£42.00</p> <p>£42.00</p> <p>£18.00</p> <p>£62.35</p> <p>£14.00</p>
7.	PWYNT GWEITHREDU: Clerc i bostio sieciau	
8.	<p>Is-bwyllgorau</p> <p>Cyfarfod Is-bwyllgor mynwent wedi ei gynnal 28/10. Cofnodion wedi eu rhannu gydag aelodau. Cofnodion wedi eu derbyn.</p> <p>Nodir fod Is-bwyllgor Staffio wedi trefnu cyfarfod erbyn 27ain o Dachwedd 2025.</p>	
9.	PWYNT GWEITHREDU: DIM	
10.	Materion i'w trafod	

- Cais grant Cyfraniad Ni i Gynghorau Tref a Chymuned Gwynedd - diweddariad gan AME. Nodwyd fod y testunau, lluniau a mapiau wedi eu pasio ymlaen i gwmni Nature Sign a bod y drafft cyntaf wedi ei dderbyn wythnos diwethaf.

NG wedi e-bostio'r cwmni ynglŷn addasiadau i'r drafft, disgwylir derbyn fersiwn diwygiedig yn fuan. Infois proforma wedi ei dderbyn am £7,560 + TAW, sy'n cynnwys y gwaith dylunio, creu'r arwydd, ac y postia/fframiau pren. Nodwyd fod SL wedi cynnig pris o £500 am y gwaith gosod.

Wedi derbyn pris o £9 yr un + TAW am 'waymarker discs'. Archeb am 30 wedi ei gadarnhau. Gofynnwyd i'r aelodau am ganiatâd mewn egwyddor i wario rhywfaint mwy 'na gwerth y grant os bydd rhaid. Cytunodd bawb.

Mynegodd y Clerc bryder na fyddai digon o arian yn y cyfrif sic i dalu anfonebau rhwng rŵan a diwedd y flwyddyn ariannol. Cytunwyd y byddai'r Clerc yn llunio llythyr yn nodi'r swm i'w drosglwyddo o'r cyfrif cadw (£30,000), ac yn trefnu i'r aelodau perthnasol ei arwyddo. Cytunodd MW i fynd a'r llythyr i'r banc.

Nododd NW hefyd fod angen cychwyn paratoi ar gyfer hysbysebu ceisiadau nawdd. Cytunwyd i'r Clerc baratoi'r hysbyseb yn barod erbyn y cyfarfod nesaf, mis Ionawr 2026.

- Trwsio ffens ar lwybr Bryngwyn - Morfudd (gwraig D.Jones) wedi cysylltu yn dweud fod y ffens wreiddiol osodwyd gan y Cyngor wedi disgyn/pydru. Contractwyr wedi cynnig pris o £800 am waith clirio'r ffens - Cyflwynwyd y dyfynbris i'r aelodau. Roedd peth ansicrwydd ynglŷn â pha ffens sydd wedi disgyn, gan fod y Cyngor yn gyfrifol am y ffens un ochr i'r llwybr, a Mr Jones yr ochr arall. O ystyried fod y Clerc yn ysgrifennu at Mr Jones ynglŷn ag anfoneb beth bynnag, cytunwyd i ymholi am y ffens yma ar yr un pryd cyn gwneud penderfyniad.
- Llifogydd Cae'r Ysgol, Rhosgadfan - Eglurodd AR fod y contractwyr wedi dod o hyd i bibell ddŵr wedi ei gosod yn anghywir, sydd yn achosi'r llifogydd. Debyg bydd dadlau yn y diwedd ynglŷn â phwy fydd yn gyfrifol am y costau trwsio. Cytunodd AR i gadw'r Cyngor Cymuned yn ymwybodol o unrhyw ddiweddariadau.
- Hen fodurdai Bro Gilbert - Nodwyd fod trigolion Bro Gilbert wedi derbyn 'Notice to Quit' yn 2021 gan Adra, yn nodi fod angen dymchwel y modurdai. Mae llythyr arall wedi ei dderbyn yn ddiweddar yn rhoi cynnig i unrhyw rai sydd gyda diddordeb i brynu'r tir. Nododd HR ei fod wedi e-bostio Adra ar sawl achlysur yn ymholi am ddyfodol y modurdai, hen unrhyw ymateb. Mewn gobaith o dderbyn gwell dealltwriaeth o fwriadau Adref, cytunwyd y byddai'r Clerc yn cysylltu i wneud ymholiadau, gyda HR hefyd yn parhau i geisio ymateb.
- Llwybr cerdded o Glan Yr Afon i lwybr Cae Coch, Rhostryfan - Eglurodd NE fod y llwybr (rhif 161) wedi ei fabwysiadu fel llwybr swyddogol ers 2023 a bod y Cyngor Sir ers hynny wedi dweud y byddent yn gofalu amdano.

	<p>Nodwyd fodd bynnag fod y gamfa garreg yn beryglus, gyda nifer o'r cerrig wedi symud. Cytunwyd y byddai'r Clerc yn cysylltu gyda Chyngor Gwynedd i ymholi am gynnal y gamfa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Arwydd wrth dŷ Llecyn (LL54 7ND) wedi ei droi/symud wrth i gerbydau mawr ddefnyddio'r ffordd gul - Nodwyd, er bod arwydd yma, fod cerbydau mawr yn parhau i ddefnyddio'r lon, a bod yr arwydd yn cael ei symud allan o'i le. Cytunwyd i'r Clerc gysylltu gyda Chyngor Gwynedd i'r arwydd cael ei droi'r ffordd gywir. Tacluso llwybrau yn y fynwent a chlirio a thorri coed ar y beddi a'r waliau- SL wedi ymweld â'r fynwent gyda GLW-contractwr cynt heb wneud y toriad olaf. Dyfynbris o £460 am dorri'r coed ayyb, wedi ei rannu gydag aelodau cyn y cyfarfod. Cytunwyd i dderbyn y pris. Defnyddio plaladdwr ar lwybr y fynwent a thu allan i'r giât - SL wedi cynnis pris o £35 (fel arfer yn gwneud dwywaith y flwyddyn). Contractwr cynt heb wneud y toriad olaf, a gordyfiant sylweddol ar y llwybr. Aelodau yn hapus i dderbyn y pris, ond, fel i gadw at bolisiau'r Cyngor, i bwysleisio mai ond ar y llwybrau mae'n bosibl defnyddio'r pla laddwr. Clerc i gadarnhau wrth SL. <p>Nododd GLW hefyd fod coeden wedi gwreiddio yn y fynwent, ble gall arwain at ddifrod sylweddol i'r beddi. Cytunwyd y byddai'r Clerc yn holi SL am ddyfynbris i'w gwaredu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Arwyddo dogfennau buddiannau, lwfansau a chytundeb cyflogaeth y Clerc - DT ac AJ yn parhau heb lofnodi - yn ei absenoldeb, DT wedi nodi y byddai'n dychwelwyd y dogfennau i'r Clerc yn fuan. Awgrymwyd fod y Clerc yn danfon y dogfennau yn electroneg i AJ unwaith eto. Nodwyd y byddai rhaid cael DT hefyd i lofnodi cytundeb cyflogaeth y Clerc. 	
11.	<p>PWYNT GWEITHREDU :</p> <ul style="list-style-type: none"> Ysgrifennu llythyr cais i'r banc ar gyfer trosglwyddo arian o'r cyfrif cadw i'r cyfrif siec. Paratoi hysbyseb ceisiadau nawdd. Ysgrifennu at Mr Jones yn holi am union leoliad y ffens sydd wedi torri. Ymholi Adra am ddyfodol modurdai Bro Gilbert. Cysylltu gyda Chyngor Gwynedd i holi am gynnal camfa llwybr 161. Cysylltu gyda Chyngor Gwynedd i ail-osod arwydd ger Llecyn. Derbyn dyfynbris SL am dorri coed y fynwent, defnyddio pla laddwr ar y llwybrau, ac i ymholi am bris ar gyfer gwaredu a'r goeden. Gyrru dogfennau lwfans a buddiannau i AJ drwy e-bost. 	<p>AE</p> <p>AE</p> <p>AE</p> <p>AE + HR</p> <p>AE</p> <p>AE</p> <p>AE</p> <p>AE</p>
12.	<p>Materion Cynllunio</p> <ul style="list-style-type: none"> Pen Y Gwylwyr, Rhostryfan, Caernarfon, Gwynedd, LL54 7NT- Mae'r bwriad yn cynnwys dymchwel estyniad sy'n dirywio ac ansefydlog. <p>Dim gwrthwynebiad i unrhyw gais, fod unrhyw addasiadau/estyniadau yn gweddu i'r adeilad gwreiddiol/stad.</p>	
13.	<p>PWYNT GWEITHREDU – Clerc i ddanfon sylwadau</p>	<p>AE</p>

14.	<p>Gohebiaeth –</p> <ul style="list-style-type: none"> E-bost Arolwg ar Strategaeth Wastraff Cyngor Gwynedd – cytunwyd na fyddai'n bosibl ymateb fel Cyngor gan fod amgylchiadau pawb yn wahanol. Nodwyd fod rhai aelodau wedi cwblhau'r holiadur yn unigol. Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol Un Llais - angen dethol aelod i fynychu, ac aelod wrth gefn - Mae cyfarfod nesaf y Cyngor eisoes wedi ei drefnu ar gyfer yr un dyddiad (21/01/26). Cytunwyd i'r Clerc yrru ymddiheuriadau na fyddai unrhyw aelod yn mynychu. 	
	<p>PWYNT GWEITHREDU :</p> <ul style="list-style-type: none"> Ymddiheuro i Un Llais na fydd unrhyw aelod ar gael i'r cyfarfod. 	AE
15.	Materion Cynghorwyr Sir - e-bost wedi ei dderbyn gan HR ac AR gyn y cyfarfod.	
16.	PWYNT GWEITHREDU: DIM	
17.	<p>Rhannu Gwybodaeth</p> <ul style="list-style-type: none"> Nododd MW ei bod yn ei chael yn anodd iawn mynychu cyfarfodydd Ysgol Gynradd Rhosgadfan. Eglurwyd fod y cyfarfodydd gwastad yn cael eu cynnal am 5:30, ac nad ydi'n gorffen ei gwaith hyd nes 6:00. Mae sawl cyfarfod wedi ei fethu yn ddiweddar. Cytunodd AR i drafod gyda'r ysgol y posibilrwydd o newid amser/lleoliad y cyfarfodydd. Mynegodd sawl aelod siom nad oedd Cyngor Gwynedd yn torri gwair na gwrychoedd yr ardal i safon. Cytunwyd i'r Clerc gysylltu gyda Phennaeth Priffyrdd i gyfleu hyn, gan obeithio derbyn eglurhad. 	
18.	<p>PWYNT GWEITHREDU:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ymholi am newid amser/lleoliad cyfarfodydd Ysgol Gynradd Rhosgadfan Cysylltu gyda Phennaeth Priffyrdd i adrodd am ddiffyg torri gwair a gwrychoedd yr ardal 	AR AE
19.	Dyddiad y cyfarfod nesaf: Tachwedd 19eg, 2025	